

บทความวิจัย (Research Article)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
A Study of Strategic Leadership and Guidelines to Strategic
Leadership Development of Secondary School Administrators
under the Secondary Educational Service Area Office 39

สธิพร ชาวนชัย^{1*}

Sathiraporn Chaowachai^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ได้แก่ การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 15 แนวทาง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารโรงเรียน แนวทางการพัฒนา

Abstract

The purposes of this research was to study strategic leadership and guidelines to strategic leadership development of secondary school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 39. The sample group consisted of 76 school administrators selected by stratified random sampling and 5 experts selected by purposive sampling. The tools, used for collecting data, were the strategic leadership questionnaire and the interview for guidelines to strategic leadership development. Data were analyzed by mean, standard deviation and content analysis. The results of the research showed that 1) The strategic leadership of secondary school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 39 in the overview were at the high level. The highest mean aspect was emphasizing

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Faculty of Education, Naresuan University

*Corresponding author; email: krusathi@hotmail.com

(Received: 18 March 2020; Revised: 25 July 2020; Accepted: 5 August 2020)

ethical practices. 2) There were 15 guidelines to strategic leadership development of secondary school administrators under the Secondary Educational Service Area Office 39.

Keywords: Strategic leadership, School administrator, Guideline to development

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการจัดการสิ่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545) ได้กำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ สามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัว สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษานั้นเอง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษา การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษา นอกจากนี้ในการบริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจึงจะสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ธีระ รุญเจริญ (2555) นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันของทุกคนในสถานศึกษาด้วยการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจอีกด้วย

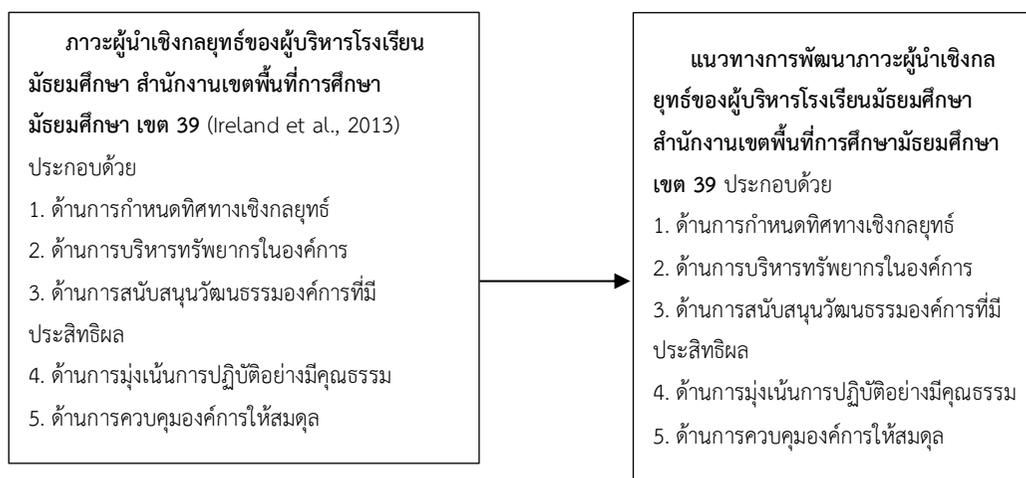
อดีตที่ผ่านมาผู้บริหารโรงเรียนมักจะบริหารแบบระบบราชการ เน้นการสั่งการเป็นหลัก จนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อมั่นและอิสระในการปฏิบัติงาน จนทำให้ประสิทธิภาพของงานลดน้อยลงไปด้วย ซึ่ง จตุพร สังขวรรณ (2557) กล่าวว่า ผู้บริหารยุคใหม่ควรจะมีบทบาทในการกำหนดและสนับสนุนกลยุทธ์ขององค์การ สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน จูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ให้การสนับสนุนทีมงานและการพัฒนา จากบทบาทดังกล่าวแสดงออกถึงพฤติกรรมในการปฏิบัติของผู้บริหาร นั่นคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำมีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้บุคคลมีความเข้าใจถึงการแสดงออกของผู้บริหาร นอกจากนี้ผู้บริหารควรต้องสามารถมองภาพอนาคตขององค์การ สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้อย่างเหมาะสมและทำงานเป็นทีมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ Ireland et al. (2013) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการคาดการณ์ มองเห็น ยึดหยุ่นและกระตุ้นให้ผู้อื่นสามารถสร้างปฏิบัติงานในสิ่งที่จำเป็นได้ในเวลาเกิดการเปลี่ยนแปลง และมีการทำงานที่หลากหลายได้ ซึ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Determining Strategic Direction) การบริหารทรัพยากรในองค์การ (Effectively Managing the Firm's Resource Portfolio) การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (Sustaining an Effective Organization Culture) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (Emphasizing Ethical Practices) และการควบคุมองค์การให้สมดุล (Establishing Balanced Organization Controls) จากองค์ประกอบดังกล่าว จะช่วยให้ผู้บริหารนำความก้าวหน้ามาสู่องค์การ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จล้วนมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้ด้วย วันชัย ปานจันทร์ (2560) ดังนั้น ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงถือเป็นความสามารถในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารเกี่ยวกับอนาคตของโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่องค์การกำหนดไว้ (วิทยา จันทรศิลา, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพิษณุโลก 39 โรงเรียน และในจังหวัดอุตรดิตถ์ 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 57 โรงเรียน จากข้อมูลแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 - 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 (2561) พบว่าสำนักงานเขตยังได้กำหนดเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ สามารถบริหารจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์ ตัดสินใจสั่งการบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ บริหารงานแบบร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแต่ละบริบทของสถานศึกษา และระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนว่าอยู่ในระดับใด และศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สำหรับเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ได้ใช้พัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัย ออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 95 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 76 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล จำนวน 5 ข้อ 4) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จำนวน 6 ข้อ และ 5) ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวม 31 ข้อ

แบบสอบถามฉบับดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.60 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จำนวน 40 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำแบบสอบถามส่งไปยังแต่ละโรงเรียนทางไปรษณีย์ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจึงตรวจสอบความเรียบร้อย ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ศึกษาธิการจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 และอาจารย์ระดับอุดมศึกษา รวม 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบสั้น ๆ ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร 3) ด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล 4) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และ 5) ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล ด้านละ 1 ข้อ รวม 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ในข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายมาศึกษาแนวทางการพัฒนา แล้วร่างข้อคำถามตามประเด็นดังกล่าว จากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แล้วจึงนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน เพื่อทำการสัมภาษณ์ จากนั้น นำผลการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยรวม

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์		แปลผล	อันดับ
		n = 76			
		\bar{X}	S.D.		
1	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์	4.17	0.63	มาก	4
2	การบริหารทรัพยากรในองค์กร	4.32	0.46	มาก	2
3	การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล	4.21	0.47	มาก	3
4	การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม	4.43	0.51	มาก	1
5	การควบคุมองค์การให้สมดุล	4.16	0.52	มาก	5
	รวม	4.26	0.45	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.52)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 15 แนวทาง แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	แนวทางการพัฒนา
1	การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (ท่านมีแนวทางการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบันอย่างไร)	<ol style="list-style-type: none"> นำผลการประเมินของ สมศ. มาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดทิศทางของโรงเรียน ระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องมาช่วยในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมก่อนกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ศึกษาดูงานการพัฒนาโรงเรียนที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าเพื่อนำมาเปรียบเทียบและพัฒนาโรงเรียนตนเอง
2	การบริหารทรัพยากรในองค์การ (ท่านมีแนวทางการระดมทรัพยากรจากความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอย่างไร)	<ol style="list-style-type: none"> เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา จัดให้มีคณะกรรมการระดมทุนเพื่อจัดหางบประมาณ และตรวจสอบการใช้จ่ายของโรงเรียน เข้าไปมีบทบาทหรือทำกิจกรรมร่วมกับกับชุมชนให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แก่ชุมชนตามความต้องการ
3	การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผล (ท่านมีแนวทางการสร้างค่านิยมให้ครูเกิดความรัก ความสามัคคีในการทำงานอย่างไร)	<ol style="list-style-type: none"> ให้ความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานของครูอย่างเท่าเทียมกัน แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเร่งด่วนไม่สะสมไว้จนกลายเป็นปัญหาใหญ่ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมของผู้บริหารและครู
4	การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (ท่านมีแนวทางการสร้างความไว้วางใจจากครูในโรงเรียนอย่างไร)	<ol style="list-style-type: none"> รักษาความลับของโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ให้อำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามที่ตนเองได้มอบหมายไปแล้ว จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5	การควบคุมองค์การให้สมดุล (ท่านมีแนวทางการนำผลการประเมินการทำงานไปปรับปรุงพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอได้อย่างไร)	<ol style="list-style-type: none"> จัดระบบการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนให้มากที่สุด โดยอาจกำหนดในรูปของแผนภูมิที่แสดงการทำงานที่เป็นลำดับขั้นตอน รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น แล้วออกแบบการทำงานให้ตรงตามเป้าหมาย สร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อสร้างแนวทางการทำงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 สามารถสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล ตามลำดับ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำนายอนาคตด้วยการกำหนดทิศทางของโรงเรียน วางแผนกลยุทธ์ได้เหมาะสม สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้คณะครูปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพจนเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันกับโรงเรียนใกล้เคียง และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฌีรดา เวชญาลักษณ์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นสภาวะที่ผู้นำสามารถมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการที่แสดงให้เห็นในการกำหนดทิศทางขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิก จูงใจให้ผู้ร่วมงานช่วยกันพัฒนาองค์การให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และยังคงสอดคล้องกับ พงษ์นรินทร์ จารุเลิศพิศุทธิ์ และ สงวน อินทร์รักษ์ (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ตามแนวคิดของ ไอร์แลนด์ ฮอสคิสสัน และอิทท์ (Ireland et al., 2013) ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานของผู้บริหารและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติตนต่อคณะครูด้วยความรักเมตตา มีความเป็นกัลยาณมิตรในการทำงานร่วมกัน ทำให้ครูมีความยินดีและยอมรับที่จะปฏิบัติตามนโยบาย กลยุทธ์ของโรงเรียนตามที่ผู้บริหารได้วางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวชชาติ (2560) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีเมตตา กรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน มีความห่วงใยผู้ร่วมงาน และเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งการปฏิบัติที่มีคุณธรรมของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง จะทำให้เป็นที่เคารพยกย่องนับถือ ตลอดจนการบริหารงานจะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข รู้สึกถึงความมั่นคงในอาชีพ และยังคงสอดคล้องกับ เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความเห็นว่าผู้อำนวยการสถานศึกษามีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน และปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเสมอภาค และผู้อำนวยการสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างในการรักษาวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

1.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการติดตามและควบคุมกลยุทธ์น้อยกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถควบคุมและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกลยุทธ์ได้ นอกจากนี้ภาระงานต่าง ๆ ในโรงเรียนที่มีจำนวนมากจนทำให้การดำเนินการดังกล่าวลดลงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Ireland et al. (2013) ที่กล่าวว่า การควบคุมถือเป็นความจำเป็นที่จะทำให้องค์การ

ไปสู่ผลลัพธ์ตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารควรนำเอาเครื่องมือทางการบริหาร เช่น การบริหารแบบดุลยภาพ (Balance Scorecard: BSC) มาช่วยในการประเมินองค์การจากการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และยังสอดคล้องกับ รัชดา กาญจนโรจน์ (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์ที่ควบคุม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการปรับปรุงกฎ ระเบียบหรือแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 สามารถสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการกำหนด ทิศทางเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องมาช่วยในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมก่อนกำหนด กลยุทธ์ของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนนั้น ผู้บริหารระดมความคิดเห็นร่วมกับ หัวหน้าฝ่ายงานหรือผู้รับผิดชอบงานด้านแผนงาน จึงทำให้กลยุทธ์ของโรงเรียน อาจยังไม่สะท้อน สภาพแวดล้อมที่แท้จริงของโรงเรียนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้อง ระดมความคิดเห็นเพิ่มเติมจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมในการ กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของโรงเรียนต่อไป และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้บริหารและครูถึงทิศทางของ โรงเรียนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ เนตร์พัฒนา ยาวีราษ (2558) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์ขององค์การที่มี ประสิทธิภาพ จะช่วยเชื่อมโยงการทำงานจากปัจจุบันไปสู่อนาคตได้เป็นอย่างดี ทำให้พนักงานเกิดแรงจูงใจที่จะ ก้าวสู่ออนาคต การปฏิบัติงานมีมาตรฐานมากขึ้น และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องมีการรับรู้ทั่วกันทั้ง องค์การ และยังสอดคล้องกับ จุมพร พัฒนะมาศ (2559) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ บุคลากรมีส่วนร่วมวิเคราะห์และสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหาร ทรัพยากรในองค์การ ผู้บริหารจัดให้มีคณะกรรมการระดมทุนเพื่อจัดหางบประมาณ และตรวจสอบการใช้จ่าย ของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีบริบทที่ แตกต่างกันทั้งในเรื่องของการแข่งขัน จำนวนนักเรียน และความพร้อมของผู้ปกครอง จึงทำให้งบประมาณที่ โรงเรียนได้รับอาจยังไม่เพียงพอในการบริหารงาน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการระดมงบประมาณ มาสนับสนุนมาทำงานของโรงเรียน รวมถึงมีคณะกรรมการในการตรวจสอบวงดุลาการใช้จ่ายงบประมาณของ โรงเรียน ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด เป็นไปตามหลักการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2560) กล่าวว่า การบริหาร โดยโรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารจัดการตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้าน การจัดการการเงินและงบประมาณ โดยอาศัยคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการร่วมกัน วางแผน ตัดสินใจ ตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุงการบริหารงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การจัดการศึกษา และยังสอดคล้องกับ นันทิยาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์ และนิพนธ์ วรรณเวช (2561) ที่ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย

พบว่า องค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การบริหารทรัพยากรในองค์กร เนื่องจาก การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรควรใช้อย่างคุ้มค่า ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานภายนอก ในการวางแผนการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.3 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการสนับสนุน วัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมของผู้บริหารและครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติการทำงานร่วมกันเป็นทีมจะช่วยทำให้ผู้บริหารและครูเกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันในการทำงาน และยังทำให้เกิดการคำนึง ความเชื่อ รวมถึงความผูกพันในการทำงาน จนกลายเป็น วัฒนธรรมขององค์กรที่มีความเข้มแข็ง สามารถปฏิบัติงานตามกลยุทธ์และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละ โรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับชัยเสณฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมเป็นการทำงานร่วมกันของ บุคคลที่มีต่อการบรรลุเป้าหมาย สมาชิกจะต้องรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เกิด ประสิทธิภาพขององค์กร และช่วยส่งผลให้เกิดประโยชน์กับสมาชิกในทีมงานด้วย ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมี บทบาทในการนำทีม และส่งเสริมการทำงานในทีม จนสมาชิกเกิดความไว้วางใจจนทำให้การทำงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับ คมกฤษ พรหมฉิน (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรมีระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการควบคุมการปฏิบัติงานของ บุคลากรให้เป็นไปตามวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม และเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่คณะครูเพื่อสร้างศรัทธาในการทำงาน ใช้ภาวะผู้นำไปทางที่เหมาะสม จนเกิดการยอมรับในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ผู้บริหารได้วางแผนไว้ เป็นไปด้วยความสำเร็จ
2. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการควบคุมองค์การ ให้สมดุล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การควบคุมกลยุทธ์เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้
3. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารควรระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องมาช่วยในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมก่อนกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดการประชุมระดมความคิดเห็น ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจและร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม รวมถึงกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับความต้องการต่อไป
4. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ผู้บริหารควรจัดให้มีคณะกรรมการระดมทุนเพื่อจัดหางบประมาณ และ ตรวจสอบการใช้จ่ายของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการชุดดังกล่าวให้มีหน้าที่ การปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และร่วมกันส่งเสริมการบริหารทรัพยากรในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมของผู้บริหาร และครู ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนชี้แจงให้ครูเห็นเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน ลงมือปฏิบัติงานร่วมกับครูด้วยความเต็มใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นของครูในโรงเรียน เพื่อช่วยให้เกิดความไว้วางใจ จนเกิดเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. ควรพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- คมกฤษ พรหมฉิน. (2560). *การวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จตุพร สังขวรรณ. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership)*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- จุมพร พัฒนะมาศ. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน. (2562). *การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ: แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2555). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกกรอบ 3* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นันทิยาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์, และนิพนธ์ วรรณเวช. (2561). *การพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(1), 89-99.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2558). *การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management)* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- พจนันท์ จารุเลิศพิศุทธิ์, และสงวน อินทร์รักษ์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 224-235.
- เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545, 19 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 119 ตอน 123 ก. หน้า 16-21.

- รัชตา กาญจนโรจน์. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตมฟอร์ด.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2560). *คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- วันชัย ปานจันทร์. (2560). *ภาวะผู้นำในองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิทยา จันทร์ศิลา. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ การพิมพ์ 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. (2561). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2562-2565) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39*. พิษณุโลก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.
- Ireland, R., Hoskisson, R., & Hitt, M. (2013). *The Management of Strategy: Concepts and Cases* (10th ed.). South-Western: Cengage Learning.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*, 607-610.